

NOVÁK CSABA ZOLTÁN

Az RMDSZ és a romániai magyar kulturális elit 1989 előtti kapcsolathálózata

Alig némultak el 1989 decemberében a fegyverek, még ki sem hűlt a közös örömben osztozkodó ölelések melege, egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a pihekönnyűnek vélt szabadság súlyos teherként nehezedik a romániai társadalomra. Az átmenet egyik legérzékenyebb pontja a nemzetiségi kérdés volt. Már a rendszerváltás kezdetén nyilvánvalóvá vált, hogy az etnikailag vegyes területeken fennáll az etnikai jellegű konfliktusok kirobbanásának lehetősége. Az egyik legérzékenyebb terep a sajátos helyzetben levő Marosvásárhely volt, ahol 1990 márciusában véres etnikai konfliktus bontakozott ki. A Marosvásárhelyen történekről több, egymástól gyökeresen eltérő magyarázat létezik, jól kivehető nemzetiségi törésvonal mentén, a magyar szeparatizmus vádjától kezdődően a tervszerűen végrehajtott pogromig. Előadásunkban az eddigi források, elemzések alapján bemutatjuk a romániai rendszerváltás sajátosságait, a nemzetiségi kérdés alakulását, a Fekete márciusként ismert marosvásárhelyi etnikai konfliktust. A marosvásárhelyi eseményeket történeti kontextusban elemezzük. Az eseményeket az ok-okozati összefüggésekkel és a következmények felvázolásával, tematikusan, de a fontosabb kronologikus sorrendhez alkalmazkodva mutatjuk be. A végén pedig egyfajta értelmezési keretet, konklúziókat fogalmazunk meg.